

ΒΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αποτελέσματα πανελλήνιας
έρευνας Ελληνικού Κέντρου
Ασφαλούς Διαδικτύου ΙΤΕ
σε 4.800 εφήβους

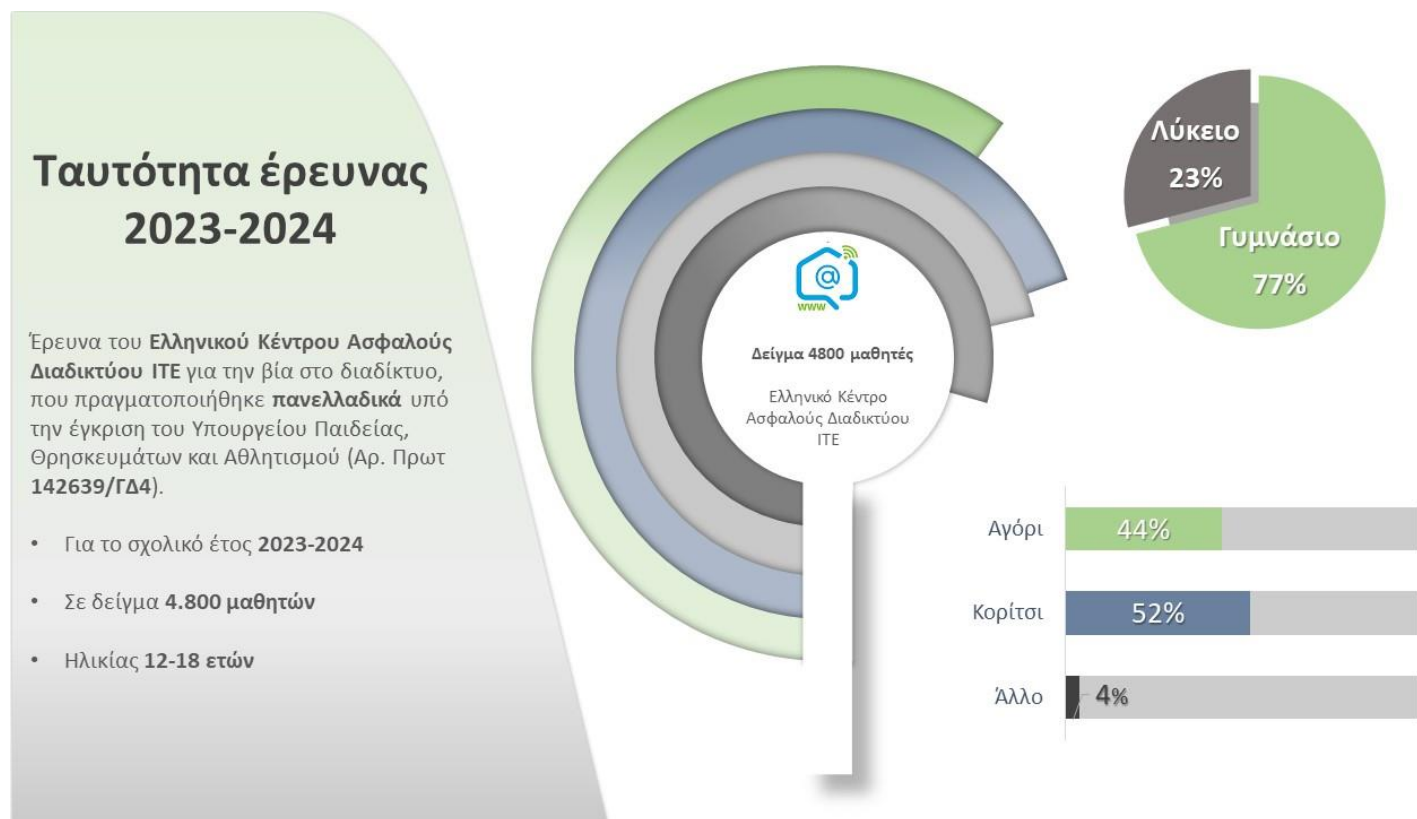
Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	3
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	4
ΠΩΣ ΑΠΟΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΒΙΑ	9
Η ΓΝΩΜΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	10

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα «Βία στο διαδίκτυο» πραγματοποιήθηκε πανελλαδικά υπό την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Αρ. Πρωτ **142639/ΓΔ4**) κατά το διάστημα Νοέμβριος- Μάρτιος 2023-2024. Συμμετείχαν συνολικά 4.800 μαθητές ηλικίας 12 -18 ετών μέσω ενός ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου που συμπληρώθηκε εντός ωρολογίου προγράμματος. Το 52% των εφήβων που απάντησαν ήταν κορίτσια και το 48% αγόρια.

Από τα σημαντικότερα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση της έρευνας είναι ότι σχεδόν οι μισοί έφηβοι έχουν εκτεθεί ως παρατηρητές σε περιπτώσεις βίας στο διαδίκτυο και 13% των εφήβων έχει βιώσει διαδικτυακή βία. Εντυπωσιακό είναι ότι 43% των εφήβων που δηλώνουν "Άλλο" στην ερώτηση για το φύλο, δηλώνουν ότι έχουν υποστεί διαδικτυακή βία γεγονός που αναδεικνύει την αυξημένη ευαλωτότητα που έχουν και στο διαδίκτυο παιδιά και έφηβοι μη συμβατικού σεξουαλικού προσανατολισμού.

Επίσης, ενδεικτικό είναι ότι 38% των εφήβων δεν γνωρίζει πώς να αναφέρει περιστατικά διαδικτυακής βίας στις πλατφόρμες. Όπως προκύπτει από την έρευνα οι έφηβοι δεν είναι εξοικειωμένοι με βασικές μορφές βίας όπως η έμφυλη βία ή η ρητορική μίσους γεγονός που λειτουργεί αποτρεπτικά στο να αναγνωρίζουν αυτές τις μορφές βίας όταν τις συναντούν. Πιο συγκεκριμένα 69% είτε δεν γνωρίζει καθόλου είτε δεν είναι σίγουρο τι είναι η έμφυλη διαδικτυακή βία, ενώ το 80% δηλώνει ότι δεν γνωρίζει τι είναι η ρητορική μίσους στο διαδίκτυο.

Η έρευνα αναδεικνύει την αναγκαιότητα περισσότερης ενημέρωσης των εφήβων για τους τρόπους ενδεδειγμένης αντίδρασης όταν βιώνουν ή συναντούν βία στο διαδίκτυο.

Εντυπωσιακό είναι το ποσοστό των εφήβων που θεωρούν ότι η διαδικτυακή βία είναι ένα μεγάλο πρόβλημα για τους ανήλικους (83%) ενώ 44% δεν νιώθει ασφάλεια όταν χρησιμοποιεί το διαδίκτυο. Οι έφηβοι φαίνεται ότι νιώθουν λιγότερη ασφάλεια σε πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης και πλατφόρμες live streaming (46%), ακολουθούν οι πλατφόρμες διαδικτυακών παιχνιδιών, τα chat rooms (27%) και τα περιβάλλοντα instant messaging (26%).

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ ΠΟΥ ΣΥΝΑΝΤΗΝΤΟΥΝ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας 49% των εφήβων δηλώνει ότι έχει συναντήσει βία στο διαδίκτυο ως παρατηρητής ενώ 13% δηλώνει ότι έχει υποστεί διαδικτυακή βία.

Έχετε συναντήσει ως παρατηρητής περιστατικό βίας (εικόνα, βίντεο, σχόλιο, μήνυμα) στο διαδίκτυο;

Ναι

Έχετε πέσει ποτέ θύμα βίας στο διαδίκτυο;

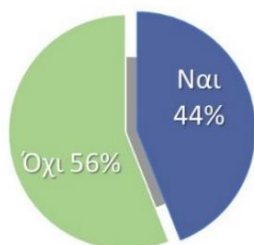

Ναι

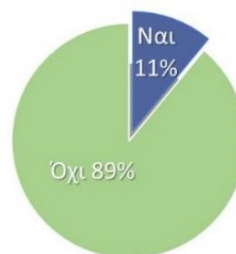

44% των εφήβων έχει γίνει μάρτυρας περιστατικού παρενόχλησης ή κακοποίησης λόγω φύλου στο διαδίκτυο και 11% έχει βιώσει παρενόχληση ή κακοποίηση λόγω φύλου.

Έχετε δει ποτέ κάποιον άλλο να παρενοχλείται ή να εκφοβίζεται στο διαδίκτυο λόγω του φύλου του;

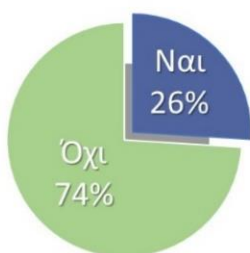

Έχετε βιώσει ποτέ παρενόχληση ή κακοποίηση στο διαδίκτυο λόγω του φύλου σας;

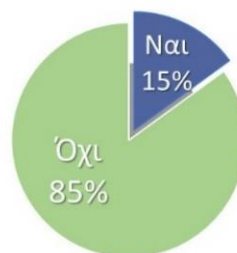

26% των εφήβων δηλώνει ότι έχει γίνει μάρτυρας διαδικτυακού εκφοβισμού και 15% ότι έχει υποστεί διαδικτυακό εκφοβισμό.

Έχετε γίνει μάρτυρας διαδικτυακού εκφοβισμού;

Έχετε υποστεί ποτέ διαδικτυακό εκφοβισμό;

24% των εφήβων δηλώνει ότι κάποιος μοιράστηκε προσωπικές φωτογραφίες/βίντεο χωρίς τη συγκατάθεσή τους και το 11% αισθάνθηκε πίεση ή εξαναγκασμό να μοιραστεί προσωπικές/φωτογραφίες βίντεο στο διαδίκτυο.

Σας έχει τύχει ποτέ κάποιος να μοιραστεί πολύ προσωπικές φωτογραφίες ή βίντεο χωρίς τη συγκατάθεσή σας;

Ναι

Αισθανθήκατε ποτέ πίεση ή εξαναγκασμό να μοιραστείτε προσωπικές φωτογραφίες ή βίντεο στο διαδίκτυο;

Ναι

Αν και η πλειοψηφία (80%) των εφήβων δεν γνωρίζει τι σημαίνει ο όρος «ρητορική μίσους», από εκείνους που δηλώνουν ότι γνωρίζουν 45% δηλώνει ότι έχει γίνει μάρτυρας και 21% στόχος ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο.

Έχετε γίνει ποτέ στόχος ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο;

Ναι

Έχετε γίνει ποτέ μάρτυρας ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο;

Ναι

Σύμφωνα με την ανάλυση των αποτελεσμάτων οι έφηβοι που δηλώνουν ότι ανήκουν στο άλλο φύλο είναι εκείνοι που βιώνουν συχνότερα βία στο διαδίκτυο. Πιο συγκεκριμένα, 43% όσων εφήβων δηλώνουν ότι ανήκουν στο άλλο φύλο, έχουν πέσει θύμα βίας στο διαδίκτυο. Από τα αποτελέσματα δεν προκύπτουν σημαντικές ποιοτικές διαφορές μεταξύ αγοριών και κοριτσιών.

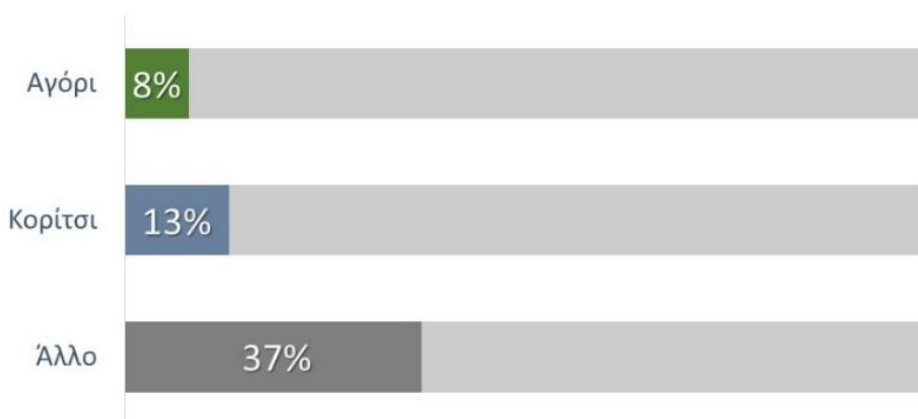
Έχετε πέσει ποτέ θύμα βίας στο διαδίκτυο; (ανά φύλο);

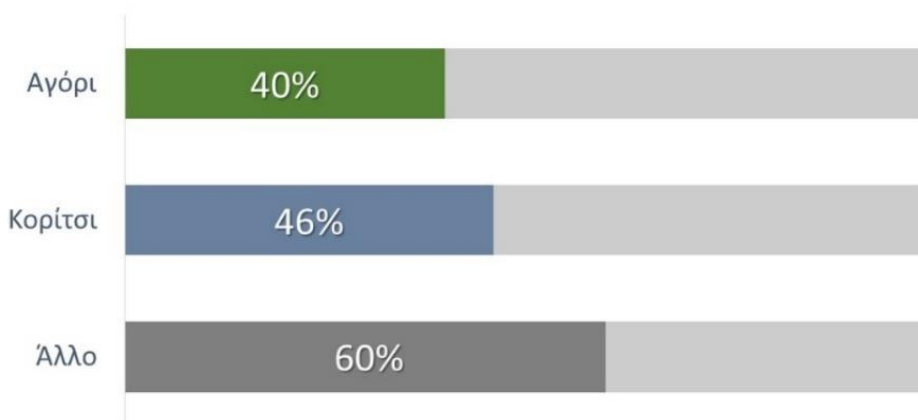
Τα κορίτσια φαίνεται ότι βιώνουν κακοποίηση ή παρενόχληση λόγω του φύλου τους πιο συχνά (13%) από τα αγόρια (8%). Όσον αφορά στο άλλο φύλο το ποσοστό είναι 37%.

Περισσότερα κορίτσια σε σχέση με τα αγόρια έχουν γίνει μάρτυρες κακοποίησης ή παρενόχληση λόγω φύλου. Στο 60% φτάνει το ποσοστό των εφήβων που δηλώνει ότι ανήκει στο άλλο φύλο και έχει γίνει μάρτυρας τέτοιου περιστατικού.

ΝΑΙ στην ερώτηση «Έχετε βιώσει παρενόχληση ή κακοποίηση στο διαδίκτυο λόγω του φύλου σας;»

ΝΑΙ στην ερώτηση «Έχετε δει ποτέ κάποιον άλλο να παρενοχλείται ή να εκφοβίζεται στο διαδίκτυο λόγω του φύλου του;»

43% των εφήβων που δηλώνουν ότι ανήκουν στο άλλο φύλο έχει υποστεί διαδικτυακό εκφοβισμό, 51% έχει γίνει μάρτυρας διαδικτυακού εκφοβισμού, 69% έχει βιώσει ρητορική μίσους και 68% έχει γίνει μάρτυρας ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο.

Ναι στην ερώτηση «Έχετε γίνει ποτέ μάρτυρας ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο;» (ανά φύλο)

 SaferInternet4Kids.gr
ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΝΑΙ στην ερώτηση «Έχετε υποστεί ποτέ διαδικτυακό εκφοβισμό;» (ανά φύλο)

ΝΑΙ στην ερώτηση «Έχετε γίνει μάρτυρας διαδικτυακού εκφοβισμού;» (ανά φύλο)

 SaferInternet4Kids.gr
ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΠΩΣ ΑΠΟΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΒΙΑ

Η πλειοψηφία των εφήβων 70% δηλώνει ότι θα ζητούσε βοήθεια από τους γονείς στην περίπτωση που αντιμετώπιζε οποιαδήποτε μορφή βίας στο διαδίκτυο. Ακολουθούν οι φίλοι (42%), κάποιος ενήλικας που εμπιστεύονται (34%), η αστυνομία (26%) και 12% δηλώνει ότι δε θα ζητούσε βοήθεια από κανέναν.

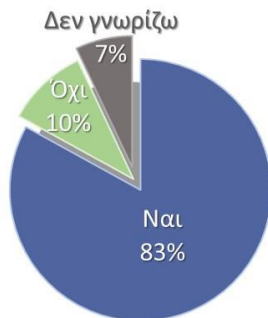

Αναλύοντας σε βάθος όμως τα αποτελέσματα της έρευνας, προκύπτει ότι οι έφηβοι που έχουν βιώσει ή παρατηρήσει βία σε ποσοστό 39% δεν ανέφεραν το περιστατικό σε κανέναν, 29% ανέφερε το περιστατικό στην πλατφόρμα που χρησιμοποιούσε και 26% σε κάποιον έμπιστο ενήλικα.

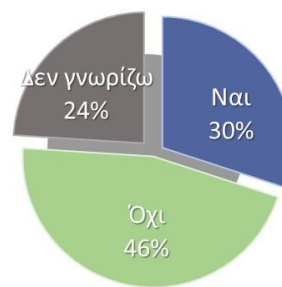
Η ΓΝΩΜΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Εντυπωσιακό είναι το ποσοστό των εφήβων που θεωρούν ότι η διαδικτυακή βία είναι ένα μεγάλο πρόβλημα για τους ανήλικους (83%) ενώ 44% ΔΕΝ νιώθει ασφάλεια όταν χρησιμοποιεί το διαδίκτυο.

Πιστεύετε ότι η διαδικτυακή βία είναι ένα σοβαρό πρόβλημα για τα παιδιά της ηλικίας σας;

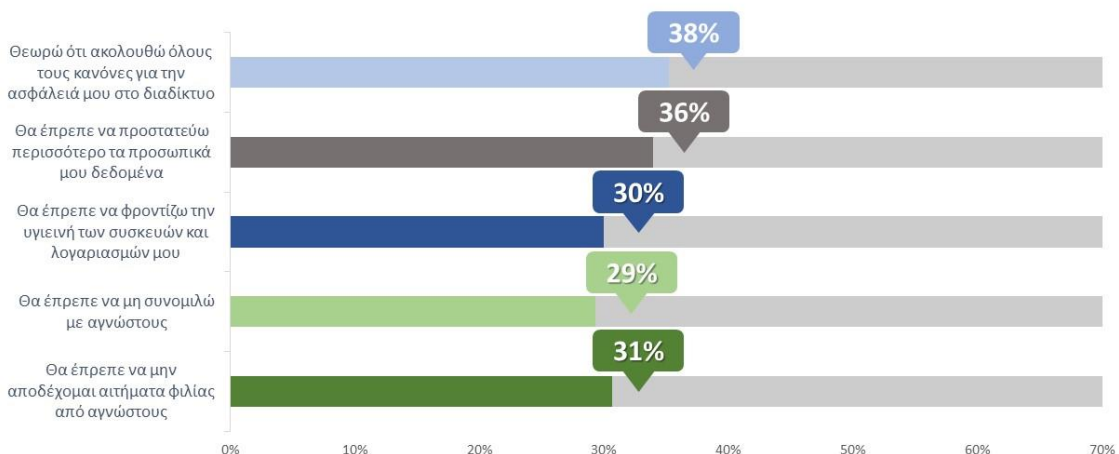
Νιώθετε ότι στο διαδίκτυο είστε ασφαλείς;

Οι έφηβοι φαίνεται ότι νιώθουν λιγότερη ασφάλεια σε πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης και live stream πλατφόρμες (46%), ακολουθούν οι πλατφόρμες διαδικτυακών παιχνιδιών και τα chat rooms (27%) και τα περιβάλλοντα στιγμιαίας συνομιλίας (26%).

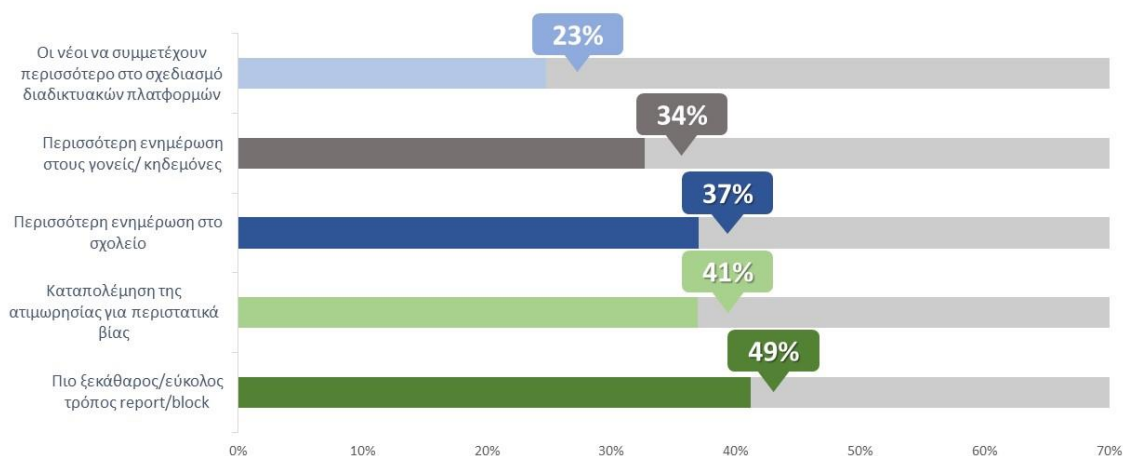
Οι έφηβοι σε ποσοστό 38% θεωρούν ότι ακολουθούν όλους τους κανόνες για την ασφάλεια τους στο διαδίκτυο. 31% δηλώνει ότι θα ήθελε να μην αποδέχεται αιτήματα φίλιας από αγνώστους και 29% να μην συνομιλεί με αγνώστους. 36% ότι θα έπρεπε να προστατεύει περισσότερο τα προσωπικά δεδομένα και 30% ότι θα έπρεπε να φροντίζει περισσότερο την υγιεινή των συσκευών του.

Ποιο τομέα θεωρείτε ότι αμελείτε ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ και έχει άμεση σχέση με την ασφάλεια σας στο διαδίκτυο;

49% των εφήβων ζητά πιο ξεκάθαρο/εύκολο τρόπο λειτουργίας των εργαλείων block/report, 41% αυστηροποίηση των ποινών για περιστατικά βίας και κακοποίησης εις βάρος ανηλίκων στο διαδίκτυο, το 37% περισσότερη ενημέρωση στο σχολείο, 33% περισσότερη επιμόρφωση των γονέων/κηδεμόνων και 22% να λαμβάνεται υπόψη η άποψη των νέων στο σχεδιασμό των διαδικτυακών πλατφορμών και υπηρεσιών.

Ποιο από τα παρακάτω πιστεύετε ότι θα ήταν περισσότερο χρήσιμο και θα σας έκανε να αισθάνεστε πιο ασφαλείς όταν αλληλεπιδράτε στο διαδίκτυο;

Σας υπενθυμίζουμε ότι το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, είναι επίσημος εκπρόσωπος στην Ελλάδα των Πανευρωπαϊκών Οργανισμών INSAFE / INHOPE που χαράσσουν την ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα ασφαλές και ποιοτικό διαδίκτυο και παρέχει ενημέρωση, βοήθεια και υποστήριξη στους μικρούς και μεγάλους χρήστες του διαδικτύου με την ανάπτυξη τριών διακριτών δράσεων:

Μέσω της ιστοσελίδας SaferInternet4Kids.gr μπορεί κανείς να ενημερωθεί και να αντλήσει υλικό σχετικό με την ασφαλή χρήση του Ίντερνετ και τη χρήση των κοινωνικών δικτύων με το οποίο μπορεί με τη σειρά του να ενημερώσει διαδραστικά παιδιά και νέους κάθε ηλικίας. Το ενημερωτικό αυτό portal απευθύνεται τόσο σε γονείς και εκπαιδευτικούς όσο και σε εφήβους και παιδιά και περιλαμβάνει κατάλληλο πολυμεσικό υλικό.

Μέσω της συμβουλευτικής γραμμής Βοήθειας Help-line (διαθέσιμη τηλεφωνικά στο 210-6007686 και μέσω του ιστοχώρου www.help-line.gr), εξειδικευμένοι ψυχολόγοι παρέχουν υποστήριξη και συμβουλές για εξειδικευμένα θέματα που σχετίζονται με τη υπερβολική ενασχόληση στο διαδίκτυο, τον διαδικτυακό εκφοβισμό, την έκθεση σε ακατάλληλο περιεχόμενο και άλλους προβληματισμούς σχετικά με τη χρήση του διαδικτύου, του κινητού τηλεφώνου και των διαδικτυακών παιχνιδιών.

Και μέσω της Ανοιχτής Γραμμής Καταγγελιών για το παράνομο περιεχόμενο του διαδικτύου SafeLine (<http://www.safeline.gr>), δέχεται καταγγελίες για παιδική κακοποίηση και παράνομη χρήση του διαδικτύου και συνεργάζεται τόσο με την Ελληνική αστυνομία όσο και με την INTERPOL μέσω του Ευρωπαϊκού οργανισμού INHOPE. Η SafeLine είναι δηλαδή ένα κομμάτι ενός μεγάλου παζλ, μιας και η καταπολέμηση του παράνομου περιεχομένου του Ίντερνετ είναι υπόθεση παγκόσμιας κλίμακας και δεν περιορίζεται από εθνικά σύνορα.

Μάθετε νέα και άλλες ενδιαφέρουσες πληροφορίες από τη σελίδα μας στο Facebook (<https://www.facebook.com/SaferInternet4Kids-233337290392828>), στο Instagram (https://instagram.com/saferinternet4kids_gr?utm_medium=copy_link) και ακολουθήστε μας στο Twitter (<https://twitter.com/SaferInt4Kids>).

Την αποκλειστική ευθύνη της παρούσας έκδοσης φέρει ο συγγραφέας της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των περιεχομένων σ' αυτήν πληροφοριών.

- ⇒ **49%** έχει βιώσει βία στο διαδίκτυο ως παρατηρητής.
  - ⇒ **13%** έχει πέσει θύμα βίας στο διαδίκτυο.
  - ⇒ **44%** έχει γίνει μάρτυρας περιστατικού παρενόχλησης ή κακοποίησης λόγω φύλου.
  - ⇒ **11%** έχει βιώσει παρενόχληση ή κακοποίηση λόγω φύλου.
  - ⇒ **24%** έχει πέσει θύμα μη συναινετικού διαμοιρασμού προσωπικών εικόνων/βίντεο.
  - ⇒ **11%** αισθάνθηκε πίεση ή εξαναγκασμό να μοιραστεί προσωπικές/φωτογραφίες βίντεο στο διαδίκτυο.
  - ⇒ **46%** δεν νιώθει ασφάλεια στο διαδίκτυο.
  - ⇒ **39%** δεν γνωρίζει πώς να αναφέρει περιστατικά διαδικτυακής βίας.
-

